Cırtdan

Biri vardı, biri yoxdu, bir qarı vardı. Bu qarının bir balaca nəvəsi vardı. Nəvə o qədər balaca idi ki, ona Cırtdan deyərdilər.

Bir gün Cırtdan gördü ki, qonşu uşaqları meşəyə oduna gedirlər, gəlib nənəsinə dedi:

-Ay nənə, uşaqlarla oduna mən də gedəcəyəm.

Qarı uşaqları çağırıb hərəsinə bir parça yağ yaxmacı verdi. Cırtdanı da onlara tapşırdı.

Yolda Cırtdan özünü yerə vurub getmədi, yoldaşları dedilər:

-Ay Cırtdan, niyə gəlmirsən?

Cırtdan dedi:

-Nənəm məni sizə tapşırıb, məni dalınıza alıb aparın.

Yoldaşları onu növbə ilə dallarına alıb, meşəyə gətirdilər.

Uşaqlar başladılar odun yığmağa. Gördülər ki, Cırtdan yığmır. Dedilər:

-Ay Cırtdan, sən niyə odun yığmırsan?

Cırtdan cavab verdi:

-Nənəm məni sizə tapşırıb, mənə də yığın.

Uşaqlar ona da odun yığdılar. Sonra hər kəs öz odununu şələ bağlayıb dalına aldı. Gördülər Cırtdan oturub baxır. Ona dedilər:

-Ay Cırtdan, sən niyə odununu götürmürsən?

Cırtdan cavab verdi:

-Nənəm məni sizə tapşırıb, mənim odunumu da götürün.

Uşaqlar əlacsız qalıb, onun da odununu dallarına götürdülər. Bir az yol gedəndən sonra gördülər ki, Cırtdan geridə qalıb ağlayır. Dedilər:

-Ay Cırtdan, niyə ağlayırsan?

Cırtdan cavab verdi:

-Yorulmuşam. Nənəm sizə yağ yaxmacı verdi....

Y oldaşları onun sözünü ağzında qoydular. Onlardan biri Cırtdana acığlandı:

-Pis öyrənərsən. Daha səni dalımıza götürən deyilik!

Cırtdan əlacsız qalıb yoldaşlarının dalınca getməyə başladı. Onlar bir xeyli getdikdən sonra axşam oldu. Qaranlıq qovuşdu, yolu azdılar. Meşədən çıxanda gördülər ki, bir tərəfdən işıq gəlir, o biri tərəfdə it hürür. Biri dedi: işıq gələn tərəfə gedək, o biri dedi: it hürən tərəfə. Bilmədilər ha tərəfə getsinlər. Axırda Cırtdandan soruşdular:

-Ay Cırtdan, it hürən tərəfə gedək, yoxsa işıq gələn tərəfə?

Cırtdan cavab verdi:
-İt hürən tərəfə getsək, it bizi qapar. İşıq gələn tərəfə gedək, bəlkə yolu tapa bildik.
Uşaqlar işıq gələn tərəfə gedib bir divin evinə çıxdılar. Div onları görəndə sevinib öz-özünə dedi: "Yaxşı oldu. Gecə onları bir-bir yeyərəm." uşaqlara bir az çörək yedirdib yatırdı. Gecədən bir az keçəndən sonra div uşaqların birini yemək istədi. Uşaqların yatıb-yatmadığını bilmək üçün dedi:
-Kim yatıb, kim oyaq?
Bu sözü eşidəndə Cırtdan tez başını qaldırıb dilləndi:
-Hamı yatıb, Cırtdan oyaq.
Div soruşdu:
-Cırtdan, niyə yatmırsan?
Cırtdan dedi:
-Nənəm mənə hər gecə qayğanaq bişirərdi, yedirib yatırardı.
Div qalxdı, tez qayğanaq bişirib Cırtdana yedirtdi ki, bəlkə yatsın.
Bir qədər keçəndən sonra div yenə soruşdu:
-Kim yatıb, kim oyaq?
Yenə Cırtdan başını qaldırıb dedi:
-Hamı yatıb, Cırtdan oyaq.
Div soruşdu:
-Cırtdan, indi niyə yatmırsan?
-Hər gecə nənəm mənə çaydan xəlbirlə su gətirərdi.
Div ayağa qalxdı, bir xəlbir götürüb çaydan su gətirməyə getdi. Cırtdan da tez yoldaşlarını oyadıb dedi:
-Bu div bizi yemək istəyir. Qalxın, qaçaq.
Uşaqlar tez qalxdılar, qaçıb çaydan keçdilər.
Bu tərəfdən div nə qədər xəlbiri suya salıb qaldırsa, gördü ki, xəlbirdə su qalmır. Axırda təngə gəlib qayıtmaq istəyəndə, bir də gördü ki, uşaqlar çayın o tərəfindən gedirlər. İstədi sudan keçib uşaqların dallarınca düşsün, amma keçə bilmədi. Axırda onları səslədi:
-Ay uşaqlar, sudan nə təhər keçdiniz?
Cırtdan tez cavab verdi:
-Get bir dənə dəyirman daşı tap, boynuna keçirt, özünü suya at, onda keçərsən.
Div Cırtdanın sözünə inandı, gedib bir dəyirman daşı tapı boynuna keçirtdi, özünü suya atdı, suda boğulub öldü.